

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 23 септември 2020 година, врз основа на примена жалба од Ана Василевска, ја донесе следната:

ОДЛУКА

ЖАЛБАТА СЕ ОТФРЛА КАКО НЕОСНОВАНА

Интернет – порталот „Сакам да кажам“, со текстот насловен „Антикорупциска бара владата да го разреши директорот Тозија поради незаконските исплати на проекти без банкарски гаранции и конфликт на интереси во Агенцијата за филм“, не ги прекршил етичките и професионални стандарди.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 18 август 2020 година, новинарката и филмски критичар, Ана Василевска, поднесе жалба за текстот со наслов „Антикорупциска бара владата да го разреши директорот Тозија поради незаконските исплати на проекти без банкарски гаранции и конфликт на интереси во Агенцијата за филм“, објавен на 23 јули 2020 година, на интернет – порталот „Сакам да кажам“ (www.sdk.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување, пристрасност и неурамнотеженост во информирањето и незастапена втора страна, како и дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членовите 1, 5, 13 и 16.

Подносителката на жалбата, Ана Василевска, вели дека нејзиното име во оспорениот текст се споменува преку констатации кои не се поткрепени со докази, односно дека во нејзината работа имало конфликт на интереси, без притоа, како што потенцира, да се има предвид како е законски уредена таа материја и на кого сè може да се однесува. Таа смета дека со начинот на кој била подготвена содржината биле нарушени нејзините чест и углед и се создала неистинита слика дека постапила противзаконски. Цитирајќи членови од Законот, Василевска посочува дека со оглед на тоа дека не била вработена во јавен сектор, ниту избрано или именувано лице, не можела во никој случај да биде предмет на постапка за оценка на евентуален судир на интереси. Жалителката во прилог на жалбата достави и записник од инспекциски надзор при Министерството за култура, во кој, како што вели, не било констатирано нејзино учество на конкурсите на Агенцијата за филм со свои проекти. Таа, меѓу другото, вели дека записникот бил испратен и до редакцијата на порталот „Сакам да кажам“, но оти не бил објавен.

„Воедно, во ниту еден момент не сум контактирана од страна на новинарката Биљана Несторовска како би можела да изнесам и свој став по ова прашање. Да бев контактирана, ќе ја објаснев мојата улога во рецензирањето на филмовите, како и фактот дека во ниту еден момент не сум имала одлучувачка функција во Агенцијата за филм, ниту како рецензент, ниту како член на Советот на Агенцијата, ниту сум учествувала во проект што сум го рецензирала“, наведува Василевска во претставката.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „Сакам да кажам“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата.

Главниот и одговорен уредник на медиумот, Горан Михајловски, одговори дека ја отфрла жалбата на Ана Василевска, зашто, како што смета, во оспорениот текст нема повреда ниту

на Кодексот на новинарите, ниту на начелата за фер, непристрасно и веродостојно известување. Тој потенцира дека во текстот е пренесена изјава од прес-конференција на членот на Антикоруписката комисија, Владимир Георгиев, кој соопштил дека ДКСК, поради утврдени неправилности на Законот, до Владата поднела иницијатива за утврдување на одговорност на в.д. директорот на Агенцијата за филм, Горјан Тозија, вклучително и дека во Агенцијата постоеле ситуации на судир на интереси, односно дека двајца членови имаат двојно именување.

„Ана Василевска и Бранко Петровски беа лицата кои биле именувани и за членови на Филмскиот совет и за филмски рецензети. Тоа, впрочем, го утврди и Извештајот од вонреден инспекциски надзор на Министерството за култура – Сектор за управен и инспекциски надзор објавен на 27 јули 2020 година. Практично, инспекцискиот надзор утврдил дека постоел конфликт на интереси, но тој бил надминат со именувањето на нови членови на Филмскиот совет. Надзорот на Инспекторатот се вршел од 22 до 24 јули, односно откако ДКСК укажала на судир на интереси, па во меѓувреме биле именувани новите членови на Советот“, појаснува Михајловски во одговорот на жалбата.

Михајловски, меѓу другото, смета дека подносителката на жалбата, Василевска, во поднесената претставка изнела неточни информации и манипулации во врска со утврдениот конфликт на интереси. Тој потенцира дека записникот од Инспекцискиот надзор, на кој се повикува жалителката, всушност, се однесува само на делот дека не бил утврден конфликт на интереси кај Василевска и Петровски од аспект дека двајцата не учествувале со свои проекти на конкурсите на Агенцијата за филм. Според Михајловски, евентуалната повреда на овој член од Законот воопшто не била тема ниту на постапката на ДКСК, ниту во текстовите на „Сакам да кажам“.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **НЕОСНОВАНА** и едногласно одлучи дека нема прекршување на Кодексот на новинарите на Македонија.

Комисијата во оспорениот текст не најде елементи на неточно и нефер известување, пристрасност и неурамнотеженост во информирањето и незастапена втора страна, ниту прекршување на Кодексот на новинарите во членовите 1, 5, 13 и 16, на кои посочува жалителката во поднесената претставка.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 23 септември 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителката и извршија увид во спорната содржина. Најпрво, заклучија дека не можат и немаат право да ги утврдуваат фактите наведени во неа. Надлежност на Комисијата е, единствено, да ги утврдува етичките и професионалните стандарди во новинарскиот производ.

Комисијата заклучи дека оспорениот текст на интернет – порталот „Сакам да кажам“ произлегува од јавниот интерес, зашто работата на државните институции, во случајов, на Агенцијата за филм, не смее да биде изземена од прашања за кои јавноста треба да биде информирана. Во таа насока, и евентуалното незаконско работење и постоење на конфликт на интереси, кои се тема во содржината, се легитимна новинарска цел.

Членовите на Жалбената комисија се согласија дека оспорениот текст е етички и професионален и оти не отстапува од начелата на Кодексот на новинарите.

Имено, авторот на текстот, безмалку, целата содржина ја заснова на пренесување детали и информации изречени на прес-конференција од член на Комисијата за спречување корупција, без притоа, дополнително да интервенира или коментира во содржината на начин што би упатувало на тенденциозност и необјективност кај медиумот. Новинарите не можат да бидат одговорни за пренесување информации искажани на прес-конференција, особено ако се работи за институција која е релевантна и надлежна да утврдува евентуален судир на интереси, каква што, всушност, е Антикорупциската комисија.

Оттука, Комисијата за жалби изгради став дека авторот на текстот можел, но немал обврска, да побара став и од жалителката Василевска и од уште едно лице, кои се споменати во текстот во контекст на судир на интереси, што го нотирала самата Антикорупциска. Новинарите не се задолжени да бараат „втора страна“ за изреченото од официјални лица, дури и кога некој е предмет на напад и критика. Новинарот има обврска да побара став кога самиот изнесува сомневања или обвинувања кон некој и се повикува на неофицијални, анонимни или други извори.

Членовите на Комисијата се согласија дека името на Ана Василевска и Бранко Петровски, наведени на крајот од текстот, имаат секундарно, а не примарно значење во целата содржина, а дека главниот фокус на текстот е работата на в.д. директорот на Агенцијата за филм, Горјан Тозија. Комисијата оцени дека Василевска и Петровски се споменати во рамките на новинарскиот „бекраунд“, како информација што претходно веќе била пренесена во медиумите.

Во однос на забелешката на жалителката дека порталот „Сакам да кажам“ не објавил записник од финансиски надзор што таа го испратила до медиумот Комисијата цени дека доколку жалителката сметала дека оспорениот текст содржи сериозни прекршувања, како што

е наведено во поднесената жалба, можела да испрати демант, кој медиумот ќе имал обрска да го објави, наместо да приложи записник од инспекциски надзор до порталот.

Без да навлегува во расправа и толкување на документите кои жалителката ги испрати во прилог на жалбата, а со констатација дека фокус во новинарскиот производ е евентуалното незаконско работење на директорот на Агенцијата за филм, Комисијата останува на ставот дека критичкото следење на настаните, а особено на работата на носителите на јавни функции и државни установи се меѓу главните задачи на новинарите, ако тоа не излегува од рамките на слободата на изразување. Имено, во согласност со Декларацијата за слободата на политичката дебата во медиумите, политичарите, јавните функционери и јавните институции прифатиле да бидат поставени под јавна критика за нивниот домен на работа. Новинарската слобода вклучува и искажување на гледишта до степен на претерување, дури и провокација, сè со цел да поттикне јавна дебата на конкретна тема.

Најпосле, според членот 1 од Кодексот на новинарите, новинарот може да објави нешто за кое што нема доволно докази, а за кое има доволно индикатори дека е вистина, односно нешто за што постои основано сомнение. Основано сомнение подразбира презентирање аргументи, кои се разумни и кои се индикатор дека нешто е вистина, без да се има конкретен доказ за вистинитоста.

* * *

При своето одлучување, Комисијата за жалби ги зеде предвид и:

* **Член 4 од Декларацијата за слобода на политичката расправа во медиумите** (Комитет на министрите на 872 состанок од 12.12.2014) каде се вели дека:

„Функционерите мора да го прифатат фактот дека се, особено преку медиумите, подложни на јавен надзор и критика за начинот на кој начин ги обавувале или ги обавуваат своите функции, ако тоа е потребно за обезбедување транспарентност и одговорно вршење на нивните функции.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Теофил Блажевски и Ердем Ахмет.

На седницата, членот на Комисијата Мери Јордановска беше изземена од расправата, во согласност со член 11 од Правилникот за работа поради судир на интереси, а сè со цел да се обезбеди мериторност во одлучувањето и спречување на делегитимирање на одлуката на Комисијата.

Се обврзува интернет – порталот „Сакам да кажам“ (www.sdk.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

